

ÎN C H E I E R E

14 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând cererile de recuzare depuse de administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu, judecătorilor membri ai completului de judecată nr. 1 al Curții Supreme de Justiție și judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, de la examinarea recursului declarat de către SRL „Art-Ex Construct” împotriva încheierii din 17 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți,

în cauza de insolvență intentată față de debitorul SRL „Kirsan Com”,

c o n s t a t ă :

La 09 martie 2023, debitorul SRL „Kirsan Com” s-a adresat către Judecătoria Bălți, sediul Central, cu notificarea privind inițierea negocierilor cu creditorii privind planul procedurii accelerate de restructurare înaintate de SRL „Kirsan Com”.

Prin încheierea din 09 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis notificarea înaintată de SRL „Kirsan Com” privind inițierea negocierilor cu creditorii privind planul procedurii accelerate de restructurare înaintate de SRL „Kirsan Com”.

Prin încheierea din 15 mai 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea introductivă înaintată de debitorul SRL „Kirsan Com” privind intentarea procedurii accelerate de restructurare și s-a intentat procedura accelerată de restructurare a SRL „Kirsan Com”.

S-a pus sub observație debitorul SRL „Kirsan Com” și s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu administratorul autorizat Irina Selevestru.

La 30 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, creditorul SRL „Art-Ex Construct” a depus cerere de strămutare a cauzei de la Judecătoria Bălți, sediul Central, la o altă instanță egală în grad (f. d. 154-156 vol. III).

Prin încheierea din 17 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea creditorului SRL „Art-Ex Construct” cu privire la strămutarea cauzei de la Judecătoria Bălți, sediul Central, la o altă instanță egală în grad.

La 18 iulie 2023, administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu a declarat recurs împotriva încheierii din 17 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Conform fișei de repartizare a cauzei, recursul declarat de SRL „Art-Ex Construct” împotriva încheierii din 17 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost repartizat judecătorului-raportor Oxana Parfeni, la 31 iulie 2023.

Examinarea recursului declarat de către administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu, a fost numită pentru data de 14 februarie 2024.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 03 din 04 ianuarie 2024, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, decidera asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolabilitate.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost constituit completul nr. 1, compus din judecătoria Oxana Parfeni (președinte), Aliona Donos și Mariana Ursachi (judecători), pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, decidera asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolabilitate.

La 13 februarie 2024, administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu a depus cerere de recuzare a membrilor completului nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Aliona Donos și Mariana Ursachi, de la examinarea recursului declarat împotriva încheierii din 17 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea cererii de recuzare a membrilor completului nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Aliona Donos și Mariana Ursachi, administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu a indicat prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de recuzare, a invocat că, ținându-se cont de prezența împrejurărilor care pun la îndoială reală independența, obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor completului nr. 1 al Curții Supreme de Justiție, întru omiterea cărorva suspiciuni de lipsă de independență și nepărtinire, pentru buna desfășurare a examinării cauzei în mod obiectiv și imparțial, în prezența interesului personal al judecătorilor față de rezultatul procedurii administrative în prezenta cauză, în interesul suprem al justiției se impune necesitatea recuzării acestora.

La fel, a menționat că, deși, pe de o parte, în afara instanței de judecată nimeni nu are dreptul a face justiție, pe de altă parte totuși, este necesar nu numai ca justiția să se realizeze în fapt, ci să existe și toate aparențele din care să reiasă îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru ca judecata să se desfășoare în mod echitabil.

Astfel, a specificat că reieșind din obiectul cauzei, pentru a nu crea o poziție preconcepută dublă din partea participanților la proces, ce ține de imparțialitatea judecătorilor și pentru a exclude orice suspiciuni ce ține de obiectivitate și nepărtinire, cererea de recuzare a judecătorilor completului nr. 1 de la examinarea recursului este întemeiată și urmează a fi admisă.

Totodată, la 13 februarie 2024, administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu a depus cerere de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, de la examinarea recursului declarat împotriva încheierii din

17 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, motivarea fiind identică cererii de recuzare înaintată completului de judecată nr. 1.

Studiind argumentele expuse în cererile de recuzare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le va respinge ca neîntemeiate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În temeiul art. 52 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond.

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 din Codul de procedură civilă) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art. 53 din Codul de procedură civilă), precum și limitele impuse de lege (art. 52 din Codul de procedură civilă) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

La rândul său, art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, în baza căreia și-a întemeiat administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu cererile de recuzare, prevede că judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă și dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

La caz, administratorul SRL "Art-Ex Construct", Talmațchi Radu a înaintat recuzare Completului de judecată al Curții Supreme de Justiție, format din: Oxana Parfeni (președinte), Aliona Donos și Mariana Ursachi (judecători), precum și judecătorului Oxana Parfeni separat în temeiul art. 50 alin.(1) lit. d) e) din Codul de procedură civilă, indicând că cererile de recuzare urmează a fi admise, pentru a exclude orice suspiciuni ce țin de obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor.

Analizând cererile de recuzare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că administratorul SRL "Art-Ex Construct", Talmațchi Radu s-a limitat la indicarea normelor de drept ce guvernează instituția recuzării judecătorilor, în special art. 50 alin.(1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, fără a invoca nici un argument referitor la faptul în ce circumstanțe și-au expus judecătorii recuzați opinia asupra cauzei care se judecă și care ar fi interesul personal, direct sau indirect al acestora, precum și nu a indicat care sunt împrejurările care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei nu s-a constatat că membrii completului de judecată nr. 1 al Curții Supreme de Justiție, în cauzele civile și de insolvabilitate, judecătorii Oxana Parfeni, Aliona Donos și Mariana Ursachi au participat anterior la examinarea prezentei cauze și și-au expus opinia sa asupra litigiului.

Respectiv, cererile de recuzare înaintate de către administratorul SRL "Art-Ex Construct", Talmațchi Radu judecătorilor membri ai completului de judecată nr. 1 al Curții Supreme de Justiție, în cauzele civile și de insolvabilitate și judecătorului Oxana Parfeni separat, contravin art. 52 alin. (2) din Codul de procedură civilă, deoarece nu sunt motivate în fapt și fără expunerea exactă a circumstanțelor care trezesc suspiciuni ce țin de obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor membri ai completului de judecată nr. 1 al Curții Supreme de Justiție, în cauzele civile și de insolvabilitate și judecătorului Oxana Parfeni.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, circumstanțele invocate de către administratorul SRL "Art-Ex Construct", Talmațchi Radu, în susținerea cererilor de recuzare, nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute ale magistraților recuzați susceptibile de a le afecta imparțialitatea subiectivă.

Or, obiectivitatea judecătorului se apreciază în concret, la speță și nu în general.

Temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, or, limitele impuse de lege au drept scop contracararea abuzurilor justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

În această ordine de idei, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, imparțialitatea în mod normal denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri. Curtea a făcut distincție între o abordare subiectivă și o abordare obiectivă. În ceea ce privește al doilea test, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al judecătorului, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

De altfel, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului promovează

constant principiul aparenței de imparțialitate, conform căruia esențial în derularea unui proces echitabil nu este credința de imparțialitate a celui ce judecă, ci percepția în acest sens a celui judecat.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de recuzare depuse de administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu, judecătorilor membri ai completului de judecată nr. 1 al Curții Supreme de Justiție și judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se resping cererile de recuzare depuse de administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu, judecătorilor membri ai completului de judecată nr. 1 al Curții Supreme de Justiție și judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, de la examinarea recursului declarat de către SRL „Art-Ex Construct” împotriva încheierii din 17 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza de insolvabilitate intentată față de debitorul SRL „Kirsan Com”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc